

ÚTMUTATÓ A KÉRELMEZŐK SZÁMÁRA

AZ EGYSÉGES DOKUMENTUM KITÖLTÉSE

*Kérjük, fordítson különös figyelmet a „**KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT**” szavakkal bevezetett szövegrészekre!*

Az útmutató célja, hogy segítséget nyújtson a kérelmezőknek a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ-k) és oltalom alatt álló eredetmegjelölések (OEM-ek) bejegyzése iránti kérelem elkészítéséhez. Maga az útmutató nem bír joghatással, kizárólag a rendelet rendelkezései és más uniós szabályok rendelkeznek kötelező erővel.

ÁLTALÁNOS SZEMPONTOK

Az egységes dokumentum önmagában elegendő. Ne hivatkozzon mellékletre, nemzeti jogszabályokra és rendelkezésekre, uniós jogszabályokra, a termékleírásra vagy bármilyen egyéb dokumentumra. Ne adjon meg terjedelmes irodalomjegyzéket. Az egységes dokumentumnak nem kell túl hosszúnak lennie (legfeljebb 3–5 oldal legyen, és ne haladja meg a 2 500 szó terjedelmet, kivéve, ha erre nyomós ok van), azonban legyen rendkívül pontos és konkrét.

Kerülje az olyan szubjektív és pontatlan megfogalmazásokat, mint „ízletes”, „tökéletes”, „finom”, „szép”, „a háziasszonyok kedvence” stb., valamint kerülje a túlzó megállapításokat és a tudományosan meg nem alapozott felsőfokú jelzőket, mint „legjobb”, „legkeresettebb” stb.

Az egységes dokumentum összeállításához a formanyomtatvány a tagállamok számára elérhető az „eAmbrosia” digitális rendszerben; nem uniós pályázók esetében kérjük, az (EU) 2025/26 bizottsági végrehajtási rendelet I. mellékletében található (valamennyi uniós nyelven elérhető) sablonokat használja. A sablon formátuma alkalmas a sikeres kérelmeknek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételére. A sablonok megtekinthetők a következő címen:

[Végrehajtási rendelet – EU – 2025/26 – HU – EUR-Lex](#)

A tartalom tekintetében lásd a Bizottság által már jóváhagyott és a Hivatalos Lapban közzétett egységes dokumentumokat (elérhetők az eAmbrosia adatbázisban).

Módosítás esetén a módosítási kérelmet benyújthatja olyan termelői csoportosulás is, amely nem azonos az eredeti kérelem benyújtójával. Azonban követelmény, hogy a termelők a módosítással érintett elnevezést viselő termékkel folytassák tevékenységüket.

KONKRÉT SZEMPONTOK:

1. OLTALOM TÍPUSA: OEM VAGY OFJ

Oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM)

Az OEM-ként bejegyzett terméknevek azok, amelyek a legszorosabban kapcsolódnak a termék előállításához.

Az ilyen termékek esetében az előállítás, a feldolgozás, illetve az elkészítés valamennyi szakaszát a meghatározott régióban kell végezni.

Jelölés

Oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ)

Az OFJ jelölés az adott földrajzi régió és a termék neve közötti kapcsolatot hangsúlyozza, amennyiben a termék különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője alapvetően a földrajzi eredetnek tulajdonítható.

Az előállítás, a feldolgozás, illetve az elkészítés szakaszai közül legalább egy az adott régióban történik.

Jelölés

Az OEM és az OFJ esetében a szellemi tulajdon oltalmának szintje pontosan megegyezik.

2. ELNEVEZÉS(EK)

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Az elnevezést az adott termék megjelölésére kell használni. Kitalált elnevezések nem fogadhatók el. Az általános terméket leíró elnevezések, amelyek nem közvetlenül az adott termékre utalnak, nem fogadhatók el.

A használat igazolása: követelmény, hogy az elnevezés a kérelem benyújtása előtt a kereskedelemben vagy a köznyelvben használatos legyen az adott termék megjelölésére. Ennek igazolására célszerű a kereskedelmi vagy köznyelvi használatot bemutató elemeket mellékelni.

Egyes leíró jelentéssel bíró szavak, mint „eredeti”, „hagyományos”, „tanyasi”, „természetes”, általában kerülendők, kivéve, ha a termék leírására használt elnevezés szerves részét képezik.

Nyelv és írásmód:

– Ha az elnevezés nem latin betűs, meg kell adni a kiejtés szerinti vagy betű szerinti latin betűs átírást. Vegye figyelembe, hogy a kiejtés szerinti átírás nem jelent fordítást, és nem azonos a betű szerinti átírással, hanem azt a hangsort jelöli latin betűkkel, amely kiolvasva (megközelítőleg) úgy hangzik, mint az eredeti írásmód szerint kiolvasott szöveg.

Amennyiben ugyanarra a termékre egynél több elnevezést használnak (pl. abban az esetben, ha nemzeti és regionális nyelvet is használnak):

– a kérelmező dönthet úgy, hogy egy elnevezést jegyeztet be, illetve hogy az összeset bejegyezteti,

– az elnevezéseket „/” jellel kell elválasztani („vagy” nem használható): „Lorem-Ipsium / Lorus-Ipsus”,

– amennyiben az elnevezések valójában különböző termékekre utalnak, külön kérelmet kell benyújtani minden egyes, eltérő elnevezéssel ellátott termékre,

– valahányszor hivatkoznak a termékre, a kettős nevet kell megismételni. A szöveg gördülékenyebbé tehető, ha a termékre olyan kifejezésekkel utal, mint „a sajt” vagy „az alma”, amennyiben egyértelmű a jelentés.

Ha egy elnevezés több különálló terméket takar (pl. a termék nyers és feldolgozott formáját), vegye figyelembe, hogy az elnevezést a termék valamennyi formájának megjelölésére kell használni. Mindkét terméket ismertetni kell, és a bejegyzés feltételeit mindkét termék – pl. nyers és feldolgozott hal – esetében teljesíteni kell. Amennyiben a bejegyzés valamennyi feltétele teljesül, elegendő egy kérelmet benyújtani.

Fogalmazzon pontosan: az elnevezés minden előfordulásakor pontosan ugyanúgy (ugyanazokkal a szavakkal, ugyanazokkal a karakterekkel) jelenjen meg az egységes dokumentum szövegében.

Indokolást kell benyújtani az olyan elnevezéshez, amely egy ország nevére utal, vagy egy ország nevét tartalmazza.

Ha olyan elnevezést használ, amely növény- vagy állatfajta nevét tartalmazza vagy jelenti, kérjük, bizonyítsa az (EU) 2024/1143 rendelet 48. cikkében meghatározott feltételek teljesülését.

3. TAGÁLLAM VAGY HARMADIK ORSZÁG

Nevezze meg az országot, amelyben a terméket előállítják. Amennyiben egynél több országról van szó, azaz a földrajzi terület határokon átnyúló, sorolja fel valamennyi országot.

4. A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉK VAGY ÉLELMISZER LEÍRÁSA

4.1. A termék típusa

A terméket a Kombinált Nomenklátúra szerint, két, négy, hat vagy nyolc számjegyű szinten kell besorolni. Amennyiben egy földrajzi árujelző egynél több kategóriába tartozó termékekre vonatkozik, minden egyes tételt fel kell tüntetni.

4.2. Az 1. pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék leírása

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: A terméknek pontosan meghatározottnak kell lennie, vagyis nem lehet általános termék, amely nem rendelkezik olyan sajátos jegyekkel, amelyek a többi terméktől megkülönböztetik. Tegye fel a kérdést magának: Mi teszi ezt a terméket különlegessé? Miben különbözik a vele azonos kategóriába tartozó más termékektől? A Bizottság nem ragaszkodik ahhoz, hogy a termék egyedi legyen, azonban ha semmi nem különbözteti meg a tömegáruktól, akkor nem fogadható el OEM-mel vagy OFJ-vel jelöl termékként.

A leírást kezdje a terméktípus megnevezésével, még akkor is, ha ez ismétlődés benyomását kelti. Így érdemes kezdeni: „A »Lorem-Ipsum« a(z) ... fajtához tartozó alma.”

A Hivatalos Lapban való közzétételkor a „Lorem-Ipsum” elnevezést nem fordítják le, ezért az olvasó így azonnal láthatja a saját nyelvén is, milyen jellegű termékről van szó: „A »Lorem-Ipsum« [egy/(a(z) ...) alma”.

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: A leírás technikai és tudományos adatok segítségével jellemezze az adott terméket. Ismertesse azokat a fizikai, mikrobiológiai, kémiai és érzékszervi adatokat, amelyek a termék sajátosságait adják. Ne tüntesse fel azonban azokat a fizikai, mikrobiológiai, kémiai és érzékszervi tulajdonságokat, amelyek eleve is a termék besorolása szerinti típus, illetve állat- vagy növényfajta jellemzői. A termék leírásánál ügyeljen a pontosságra, és használja az agronómiai szakemberek vagy élelmiszer-technológusok által alkalmazott nyelvezetet. Használja a termék esetében általánosan alkalmazott meghatározásokat és szabványokat. Közismert mértékegységeket, összehasonlító és technikai adatokat adjon meg.

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Ennek a résznek a termék sajátosságait tekintve összhangban kell lennie a 6. ponttal.

A fűvel táplált állatokból származó termékek esetében indokolt megemlíteni a minimális legeltetési időtartamot (adott hónapok száma vagy a teljes időszak az év során).

4.3. Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)

Nem feldolgozott termékek esetében ezt a részt üresen kell hagyni.

OEM-ek esetében:

Minden takarmányt a földrajzi területről kell beszerezni (az (EU) 2024/1143 rendelet 47. cikkének (1) bekezdése). Erősítse tehát meg, hogy minden takarmány e területről származik.

Ha azonban ez technikailag nem lehetséges, eltérés engedélyezhető (az (EU) 2024/1143 rendelet 47. cikkének (2) bekezdése). A hivatkozott rendelkezés értelmében megengedhető a meghatározott területen kívülről beszerzett takarmány hozzáadása, feltéve, hogy ez nem befolyásolja a termék azon minőségét vagy jellemzőit, amelyek alapvetően a földrajzi környezetnek tulajdoníthatók. Továbbá a meghatározott földrajzi

területen kívülről beszerzett takarmány mennyisége éves szinten legfeljebb a szárazanyag-tartalom 50%-át teheti ki.

Amennyiben a takarmányadagokhoz a területen kívülről származó takarmányt kell hozzáadni, kérjük, ismertesse részletesen ezeket a kivételeket, és az (EU) 2024/1143 rendelet 47. cikkének (2) bekezdésével összhangban indokolja meg őket. Adja meg a földrajzi területen kívülről származó takarmány arányát éves szinten a szárazanyag-tartalom százalékában, és indokolja, hogy a gyakorlatban miért nem biztosítható a takarmányozás 100%-ban a földrajzi területről, valamint bizonyítsa, hogy ez nem befolyásolja a termék azon különleges minőségét vagy jellemzőit, amelyek alapvetően a földrajzi környezetnek tulajdoníthatók.

Minden nyersanyagot a földrajzi területről kell beszerezni (az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikke (1) bekezdésének c) pontja). Erősítse tehát meg, hogy minden nyersanyag e területről származik.

Bizonyos kellően indokolt körülmények között azonban a származási országban 2004. május 1-je előtt elismert eredetmegjelölések esetében a nyersanyagok a meghatározott földrajzi területnél nagyobb vagy attól eltérő földrajzi területről is beszerezhetők (az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikkének (3) bekezdése). Kérje ki a nemzeti hatóságok véleményét, amennyiben úgy gondolja, hogy ez a kivétel az Ön esetében alkalmazható.

Amennyiben a területen kívülről származó nyersanyagokat kell használni, kérjük, ismertesse részletesen ezeket a kivételeket, és az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikkének (3) bekezdésével összhangban indokolja meg őket.

Adja meg a takarmányt, a felhasznált nyersanyagokat és az alkalmazott minőségi kritériumokat, például a besorolási fokozatot, a hasított test osztályát, a növény- vagy állatfajta, a zsírtartalmat stb.

OFJ-k esetében:

Ismertesse és indokolja a nyersanyag beszerzésére vonatkozó korlátozásokat, figyelemmel arra, hogy ezek akadályozhatják az egységes piac működését. A korlátozásokat az ok-okozati kapcsolat tekintetében (például a termék sajátosságaival összefüggő minőségi kritériumokkal) indokolni kell. A nyersanyag saját országból történő beszerzésére vonatkozó korlátozás nehezen indokolható. A nyersanyagok beszerzésének a földrajzi területre történő korlátozása indokolható lehet.

Adja meg a felhasznált nyersanyagokat és az alkalmazott minőségi kritériumokat, például a besorolási fokozatot, a hasított test osztályát, a növény- vagy állatfajta, a zsírtartalmat stb.

4.4. Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni

OEM-ek esetében:

Az előállítás valamennyi műveletét a földrajzi területen kell elvégezni (az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikke (1) bekezdésének c) pontja). Erősítse meg, hogy az előállítás valamennyi műveletére e területen kerül sor.

Az egyetlen lehetséges kivétel a nyersanyagok beszerzése (4.3. pont). Bizonyos kellően indokolt körülmények között a származási országban 2004. május 1-je előtt elismert eredetmegjelölések esetében a nyersanyagok a meghatározott földrajzi területnél nagyobb vagy attól eltérő földrajzi területről is beszerezhetők (az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikkének (3) bekezdése). Ebben az esetben az előállítás bizonyos műveleteire jogszerűen kerülhet sor a meghatározott földrajzi területen kívül. Miután ezen eltérés leírását és indokolását a 4.3. pontban fel kell tüntetni, itt elegendő egyszerűen e pontra hivatkozni.

OFJ-k esetében:

Az előállítási műveletek közül legalább egyet a földrajzi területen kell elvégezni (az (EU) 2024/1143 rendelet 46. cikke (2) bekezdésének c) pontja).

Sorolja fel – részletes leírás nélkül – az összes műveletet, a nyersanyag beszerzésétől egészen a késztermékig, amelynek a földrajzi területen kell megtörténnie. Hús esetében például a levágás és a feldarabolás az előállítási folyamat része. A szeletelés, az aprítás, a csomagolás nem az előállítási folyamat része, ezeket a 4.6. pontban kell ismertetni.

Ismertesse és indokolja az esetleges korlátozásokat és eltéréseket; amennyiben a korlátozások olyan eseteket érintenek, amelyek a 4.3. pontban már szerepelnek, itt elegendő egyszerűen e pontra hivatkozni.

4.5. A bejegyzett elnevezést viselő termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok

E szakasz kitöltése nem kötelező. Adja meg azokat a szabályokat és korlátozásokat, amelyek e tevékenységekre, azaz a végtermék elkészítését követő lépésekre vonatkoznak, és indokolja ezeket.

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Valamennyi földrajzi korlátozást alapos termékspecifikus indokolással kell alátámasztani.

A területen kívüli csomagolás csak kivételes esetben tiltható meg, mivel ez az egységes piac nyújtotta szabadságok korlátozását jelenti. Tegye világossá, ha a korlátozás következtében a vevő, például egy másik tagállamban működő élelmiszerüzlet, nem csomagolhatja újra vagy szeletelheti a terméket, és az ilyen jellegű korlátozást indokolja meg.

4.6. A bejegyzett elnevezést viselő termék jelölésére vonatkozó egyedi szabályok

Ezt a mezőt nem kötelező kitölteni. Itt lehet feltüntetni az egyedi jelölési követelményeket, például ha a termék címkéjén meg kell jeleníteni egy terméklogót. A logó az egységes dokumentumban is bemutatható. Ez segítheti a más tagállamokban tevékenykedő, az Ön jogait védő ellenőrök munkáját. Amennyiben a címkén fel kell tüntetni egy logót, annak minden termelő számára hozzáférhetőnek kell lennie.

Ne ismételje meg a nemzeti vagy uniós jogszabályok által előírt jelölési szabályokat: e szabályok ugyanis az OEM vagy OFJ bejegyzésétől függetlenül érvényesek, és

módosításuk esetén előfordulhat, hogy az OEM/OFJ-termelőknek is módosítás iránti kérelmet kell benyújtaniuk.

A nem kötelező jellegű jelölést nem szükséges feltüntetni.

5. A FÖLDRAJZI TERÜLET TÖMÖR MEGHATÁROZÁSA

Fogalmazzon pontosan. A termékleírásban lehetőség szerint fizikai határvonalak (például folyók, utak) vagy közigazgatási határok említésével adja meg a földrajzi területet. A mezőgazdasági termelő és az ellenőr számára is egyértelműnek kell lennie, hogy valamely földterület a földrajzi területhez tartozik-e vagy sem. Kerülje az általános megfogalmazásokat.

Amennyiben a földrajzi terület egy 55 megyéből álló tartomány 50 megyéjét foglalja magában, az egységes dokumentumban ne sorolja fel mind az 50 megyét, hanem így fogalmazzon: „Lorem-Ipsum tartomány területe Dolor, Sit, Amet, Magna és Adipiscing megyék kivételével”.

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: A földrajzi területet a hely és a termék közötti kapcsolatnak megfelelően kell kijelölni.

– Tüntesse fel, hogy a terület meghatározott zónákra (pl. halastavak) vagy a területen belül fellelhető talajtípusokra korlátozódik-e. A terület lehetőség szerint – a környezet sajátos jellemzői tekintetében is – legyen egybefüggő és homogén, ami alapvető jelentőségű a kapcsolat bizonyításához.

Javasoljuk, hogy adott esetben mellékelje a terület térképét.

6. KAPCSOLAT A FÖLDRAJZI TERÜLETTEL

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: A földrajzi területtel fennálló kapcsolat az egységes dokumentum lényegi része. A dokumentumban be kell mutatni, hogy a termék jellemzői milyen módon vezethetők vissza a földrajzi területre, illetve a termék sajátosságai mely természeti, emberi és egyéb tényezőknek köszönhetően alakulnak ki.

Ebben a szakaszban ismertesse a termék sajátosságait és a földrajzi terület azon tulajdonságait, amelyek hozzájárulnak a termék sajátosságaihoz, illetve befolyásolják azokat; továbbá mutassa be, hogy mindezek hogyan függnek össze egymással. Ez jelenti a földrajzi terület és a termék minősége közötti „kapcsolatot”.

Az ismertetésben ki kell emelni továbbá, hogy a termék előállításának módszerei milyen szempontból jobbak más módszerekénél, valamint hogyan járulnak hozzá a termék sajátos és egyedi jellegéhez.

OFJ-kérelem: Határozza meg egyértelműen, hogy a kérelem a termék földrajzi eredetének tulajdonítható különleges minőségén, hírnéven vagy egyéb jellemzőn alapul-e.

A termék sajátosságai

A termék sajátosságainak leírása legyen összhangban a 4.2. ponttal, és lehetőleg kerülje az ismétléseket.

Határozza meg és ismertesse, hogy a hasonló termékekhez képest mi teszi ezt a terméket különlegessé. Csak a földrajzi terület sajátosságaiból eredő (vagy azokkal indokolható) egyedi termékjellemzőket közölje.

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Ne sorolja fel a termék azon tulajdonságait, amelyek nem függenek össze a földrajzi területtel vagy a termelők szaktudásával, illetve nincsenek hatással a termék hírnevére. A szaktudást konkrét, pontos elemekkel bizonyítsa.

Soroljon fel múltbeli és aktuális konkrét példákat az elnevezés tényleges használatára; lehetőség szerint a termék forgalmazásával kapcsolatban használt elnevezésekből merítve.

A földrajzi terület sajátosságai:

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Határozza meg és ismertesse a meghatározott földrajzi terület azon jellemzőit, amelyek fontosak a kapcsolat szempontjából. Ide tartozhatnak a jellemző talaj- és éghajlati adottságok (topográfia, éghajlat, talaj, esőzés, expozíció, tengerszint feletti magasság stb.). Ne térjen ki a földrajzi terület olyan adottságaira, amelyek nem befolyásolják a termék sajátosságait. Ne használjon általános terminológiát, például olyan megfogalmazásokat, mint „gyönyörű táj”.

A helyi termelők szaktudását is be lehet mutatni itt. A szaktudásnak különleges és sajátos készségnek kell lennie: a termelés képessége önmagában nem elegendő.

A földrajzi terület sajátosságai hogyan befolyásolják a termék sajátosságait (ok-okozati összefüggés)

KIEMELTEN FONTOS SZEMPONT: Ismertesse, hogyan alakítják ki a termék jellemzőit a területen adott tényezők. Kérjük, legyen tárgyilagos a földrajzi terület és a termék sajátosságai között fennálló összefüggések ismertetésekor.

A hírnéven alapuló OFJ iránti kérelem esetében itt ismertesse azokat az okokat, amelyeknek köszönhetően az adott termék a földrajzi területhez kapcsolódik.

Ismertesse a termék hírnevét, és idézzon konkrét információkat és szempontokat annak alátámasztására. A kapcsolat bemutatásának megfelelő eszközei lehetnek például a sajtószemelvények.

Mutassa be, hogy a termék hírneve kapcsolódik az elnevezéshez és a földrajzi területnek tulajdonítható. A hírnevet olyan tényezőkkel lehet bizonyítani, mint például díjak, szakkönyvekben vagy sajtóban tett hivatkozások, gasztronómiai kiadványokban szereplő említések stb.

Végezetül csatolja a termékleírást annak közzétételi adataival együtt. A nemzeti hatóságok a termékleírást fel fogják tenni az internetre, és a linket ide – az egységes dokumentum után – illesztik.